

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/119053,64-rocznica-Powstania-Węgierskiego-1956-r.html>
20.04.2024, 05:55

64. rocznica Powstania Węgierskiego 1956 r.

Tablica Petera Mansfelda na poznańskich Jeźycach

Rewolucja węgierska 1956 r. rozpoczęła się 23 października od wiecu studentów w Budapeszcie na znak solidarności z Polską. Manifestujący nawiązywali do robotniczego zrywu z Poznania z 28 czerwca 1956 r. Bunt Węgrów był próbą uwolnienia się spod sowieckiej dominacji i przełamania monopolu partii komunistycznej. Niestety ten heroiczny akt odwagi został krwawo stłumiony przez wojska sowieckie, które wkroczyły do Budapesztu 4 listopada 1956 r. Bilans Węgierskiego Powstania był okupiony daniną krwi, łącznie w wyniku radzieckiej interwencji zginęło 2700 Węgrów, a prawie 20 tysięcy zostało rannych. W wyniku sytuacji panującej po rewolucji na Węgrzech około 200 tysięcy osób, które obawiały się represji, uciekło z kraju. Władze komunistyczne na Węgrzech blisko 26 tysięcy osób postawiły przed sądem, w pokazowych procesach wydano 230 wyroków śmierci.

Symbolem Powstania Poznańskich Robotników z 28 czerwca 1956 i Rewolucji Węgierskiej z 1956 r. są najmłodsze ofiary: Romek Strzałkowski i Peter Mansfeld. Obaj chłopcy ponieśli śmierć w wyniku represji, jakie zastosowały komunistyczne władze przeciw uczestnikom wydarzeń 1956 roku. Peter został powieszony kilka dni po tym, gdy skończył 18 rok życia.

Trzynastoletni Romek Strzałkowski został zastrzelony 28 czerwca 1956 r.

Polacy, a szczególnie mieszkańcy Poznania i Wielkopolski nieśli ofiarną pomoc walczącym Węgrom. Dla potrzebujących i walczących Węgrów Wielkopolanie dali dar najcenniejszy - krew ratującą ludzkie życie. Według ustaleń historyków pierwsze dwa samoloty z pomocą odleciały z poznańskiego lotniska już 29 października. Łącznie, drogą powietrzną oraz lądową mieszkańcy Poznania, poza krwią, wysłali do Budapesztu 100 kg lekarstw i środków opatrunkowych, 20 ton żywności, 86 elementów wyposażenia ambulatoryjnego oraz wpłacili na konta PCK ponad milion ówczesnych złotych. Z pomocą śpieszyli też mieszkańcy pozostałych wielkopolskich miast, a aż 3,5 tysiąca rodzin z terenu województwa poznańskiego zadeklarowało chęć przyjęcia pod swój dach węgierskich dzieci. Ponadto 30 października wieczorem poznańscy studenci zorganizowali wiec poparcia dla narodu węgierskiego.